

ΡΩΣΣΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ MAXIME GORKI

ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΤΟΥ ΤΥΦΛΟΥ ΚΟΖΑΚΟΥ

ΚΟΥΜΠΙΣΜΕΝΟΣ σε κάποιον ξεριπωμένο τοίχο, ένας τυφλός Κοζάκος διηγόταν μιά μέρα μιά πολύ παλιά ιστορία. Γύρω του άπειρο πλήθος είχε μαζεστεί και τον άκουγε με περιέργεια.

‘Ο τυφλός Κοζάκος μιλούσε τρεμουλιαστά και σιγά. Τα λόγια του έβγαιναν απ’ το στόμα του ένα—ένα κι έδειχνον πού τον άκουγαν, θαρρούσαν πως έβλεπαν μπροστά τους την εικόνα του παρελθόντος ολοζώντανου.

— Μιά φορά κι έναν καιρό, ζούσε στην Πεερσία ένας βασιλιάς, πού τον έλεγαν Χάνα, έλεγε ο τυφλός. Τό χαρέμι του βασιλιά αυτού είχε πολλές γυναίκες κι ό όλες τον αγαπούσαν, γιατί μ’ όλα τα γεράμιά του, έζησε μέσα του άριστό αίσθημα κι’ ήξερε με τά χάδια του να τις μεθάει όλες.

‘Ο Χάνα όμως δεν έδινε καμιά σημασία στην αγάπη τών γυναικών του χαρέμιού του, γιατί αγαπούσε τη μικρή Κοζάκα του. Τό χαρέμι του βασιλιά ήταν πολύ μεγάλο, Γυναίκες απ’ όλα τα μέρη του κόσμου ζούσαν εκεί μέσα, όμορφες σαν τά λουλούδια και σαν τά κρύα τά νερά. Όι όσους τον Χάνα, τους κοιταλούσαν αδιάκοπα γλαυκώματα και φαγητά. Ήσαν ελεύθερες να διασκεδάζουν και να χορεύουν ξέγνοιαστες.

Συχνά ό Χάνα ώδηγούσε την αγαπημένη του Κοζάκα στον ιδιαίτερο πάρκο του, πού τά θεμέλιά του τά χτυπούσε άγρια τό άφριμένο κύμα της θάλασσας. Έκει πάλι τίποτε δεν έλειπε : χρυσωμένα, φραγητά, σπάνια πουλιά, όλα του κόσμου τά καλά, όλες ή χαρές κι’ ή απολαύσεις.

‘Ετσι ό Χάνα ήταν τρισευχαρισμένος.

Τό βασιλείο του δεν διέτρεχε κανένα κίνδυνο.

‘Ηξερε καλά πως ό γιός του, ό γενναίος Ταλαίχ, νικούσε τους έχθρους σ’ όλες τις μάχες και γυρνούσε στο παλάτι πάντα δοξασμένος, σέρονοντας ξεπούσι τον άναριθμητα λάφυρα, γυναίκες και σιλάβους.

‘Εκείνες τις ημέρες ό Ταλαίχ, έπειτα από πολλές μάχες, γύρισε πάλι νικητής στο παλάτι, όπου έκαναν μεγάλες γιορτές προς τιμήν του.

‘Ο γέρο Χάνας πετούσε απ’ τη χαρά του για τη μεγάλη δόξα του γιού του. Χαϊρόταν πολύ, γιατί συνλογιόταν, ότι, παιδίνοντας, θ’ άρρινε τό βασιλείο του σέ χρεία άξια να τό κυβερνήσουν καλά. Θέλοντας μάλαστα να δείξει σ’ όλους τη μεγάλη αγάπη που είχε στο γιό του, σήκωσε ψηλά την ώρα του σηκωσίου τό γεμάτο ποτήρι του κι’ ευχαρίστησε τόν ‘Αλλάχ πού του χάρισε παιδί με γνώση και καρδιά. ‘Επειτα γύρισε κι’ ελτε στο παιδί του :

— ‘Αγαπημένο μου παιδί, πές μου τί θέλεις να πάρης για δώρο απ’ τό γέρομο χέρι του πατέρα σου. Ζήτησε ό,τι θέλεις, κι’ άμείσως θά κάνω τό θέλημά σου.

— Δός μου τη μικρή Κοζάκα, πατέρα, ελτε ό Ταλαίχ.

‘Εμεινε άμίλητος για μιά στιγμή ό γέρος κι’ άστερ’ από λίγο ελτε :

— Πάρε την, γιέ μου, εινε δική σου απ’ τη στιγμή αυτή.

Μόλις ή γιορτή τελείωσε, πατέρα, κι’ ο γιός τράβηξε αν βουθί για τό χαρέμι του Χάνα.

Μαύρα και πικρά σύννεφα σκέπαζαν τόν ουρανό και κάτω—κάπου μιά θαμνιά άχτίδα έφευγε στη σκοτεινή γη απ’ τό κρυμμένο πίσω από τά σύννεφα φεγγάρι. ‘Εξαφρα, ό γέρο Χάνα γύρισε και ελτε στο γιό του :

— Γιέ μου, νοιώθω πως ή ζωή μου φεύγει κι’ οι παλμοί της καρδιάς μου άδυνατίζουν. Τα φτερά του θανάτου μ’ άγγίζουν παγωμένα. ‘Η μόνη χαρά κι’ ευχαρίστηση για τό γέρομο κορμί μου εινε τά άπαλά χάδια της Κοζάκας. Πές μου, στ’ αλήθεια, τόσο πολύ την αγαπάς, ώστε χωρίς αυτή να μίν μορφής να ζήσης; Ζήτησε μου να σοψ δώσω ό,τι άλλο θέλεις, παιδί μου, μόνο τη μικρή Κοζάκα μη μου παίρνεις. ‘Ω! πως θά μου εινε βολετό να ζήσω, όταν θά σέ βλέπω να την άγκαλιάζης κι’ έκείνη να σέ γεμίζει φιλιά;

‘Ο Ταλαίχ δεν μιλούσε.

‘Ετσι έφτασαν ως την πόρτα του χαρέμιού. ‘Εξω ό βοροράς φυσούσε μανιασμένος και τό σκοτάδι άπλωνόταν όλο και βαθύτερο.

— Πατέρα, ελτε ό Ταλαίχ, αγαπώ πολύ την Κοζάκα. Χωρίς αυτή, ή ζωή μου θά εινε άχαρη.

Δάκρυα λύπης έτρεξαν απ’ τά ρουφηγμένα μάτια του γέρου.

— Μην κλαίς, πατέρα. ‘Ελα να κλάψουμε μαζί τη μοίρα μας, φηθούσε ό Ταλαίχ.

— Γιέ μου, άς τη σκοτώσουμε, άρου κανείς απ’ τούς δυό μας δεν μπορεί να ζήση χωρίς αυτή, μοιρούοισε ό βασιλιάς.

‘Αργά και σιωπηλοί, μπήκαν κατόπι στο χαρέμι.

‘Εκεί βρήκαν την Κοζάκα να κοιμάται ξέγνοιαστη πάνω σ’ ένα χρυσούφαντο σοφά.

Και τών δυό τά δάκρυα τρέζανε τότε ποτάμι.

Τη στιγμή αυτή, ή Κοζάκα ζύτησε και με χαρά πρόσφερε τά κόκκινα χείλη της στον γέρο Χάνα. Τόν Ταλαίχ δεν τόν ελδε, μέσα στο θαμπό φως π’ άπλωνόταν γύρω της.

— Ντύσου κι’ έλα μαζί μας, την πρόσταξε ό Χάνας.

— ‘Ερχομαι, άφέντη και κύριέ μου, ελτε ή Κοζάκα και τούς άκολούθησε πρόθυμα.

‘Ετσι, σιωπηλοί και μακρυνά ό ένας απ’ τόν άλλο, έφτασαν στην άκροθαλασσά, πού μανιασμένα τά κύματα ξεσπούσαν στους άπόκρημνους βράχους.

Τά πόδια της Κοζάκας είχαν ματώσει απ’ τόν πολύ και τραχύ δρόμο.

Τότε ό γέρος την πήρε μέσ’ στην άγκαλιά του και την έσφιξε όσο μπορούσε δυνατά, γιατί έννοιωσε πως ήταν ή τελευταία φορά πού την άγκαλιάζε.

‘Εφτασαν κατόπι στο γορμένο, όπου τά κύματα χτυπούσαν πού άγρια και μούρτζιζαν μανιασμένα.

— Χαίρε, μικρή μου αγάπη, ελτε ό Χάνας στην Κοζάκα και την έσφιξε δυνατώτερα στην άγκαλιά του, δίνοντάς της τά τελευταία φιλιό του.

— Χαίρε, της ελτε κι’ ό Ταλαίχ.

Κι’ ή κόρη πού κατάλαβε πως έφτασε ή στερνή της ώρα, φηθούσε :

— Γκορμίστε με στη θάλασσα, άρου κι’ σ’ δυό σας ύποφέρετε για μένα.

‘Ο Ταλαίχ άπλωσε τά δυνατά του μπράτσα, την άρπαξε, τη φίλησε κι’ αυτός πολλές φορές και σηκώνοντάς την ψηλά, την πέταξε κάτω στον γορμένο, όπου βογγούσε ή φουρτουνιασμένη θάλασσα.

‘Η σκηνή τη στιγμή, όλα τά στοιχεία της φύσεως σόλησαν. Λές πως κι’ αυτά λυπήθηκαν για τόν άδικο χαμό της όμορφης Κοζάκας. Μόνο ένα πλατάγιμα άκού-

Καταρίοταν τόν φουρτουνιασμένο πόντο, πού του πήρε τις δυό πιο άγαπημένες του υπάρξεις...

στησε στο νερό. Τίποτε άλλο...

Οι δυό άντρες στάθηκαν λίγο άμίλητοι. ‘Η ώρα περνούσε.

— Πάμε να φύγουμε, πατέρα, ελτε ό Ταλαίχ.

— Στάσου ακόμα λίγο, Ταλαίχ! μοιρούοισε ό γέρος, γιατί του φάνηκε πως άκουσε κάποιο κρότο άνάκατο με φωνές στο πέλαγος.

— Πάμε, πατέρα...

‘Ο γέρος σηκώθηκε, τρέμοντας σύγκομος.

— Πάμε, ελτε στο γιό του.

Κι’ οι δυό μαζί τράβηξαν για τό παλάτι.

Δέν είχαν προχωρήσει πολύ κι’ έξαφρα ό βασιλιάς κοινοστάθηκε.

— Γιατί να γυρίσω πίσω στο παλάτι, ελτε, άρου εκείνη πού με κοιτούσε στη ζωή χάθηκε πειά ; Είμαι γέρος και κανείς δεν μ’ άγαπά σ’ αυτό τόν κόσμο κι’ όταν δεν σ’ αγαπούν, εινε περιτό να ζήσ.

— Τί λές, πατέρα! φώναξε ό Ταλαίχ. Πλούτη και δόξα έχεις άπειρα!

— ‘Ας ελχα την Κοζάκα μου, άς ελχα μιά ματιά της κι’ όλα τ’ άλλα άς τάχανα...

Ναι, ναι, θά πάω κι’ εγώ μαζί της.

— Πατέρα! Πατέρα! φώναξε ό Ταλαίχ, μιά τη φωνή του την έσκόρπισε ό άέρας πού φυσούσε αδιάκοπα.

‘Ο γέρος, με βήμα γοργό, έφτασε στην άκρη του γορμένου. Και πριν ό γιός του προφτάσει να τόν συγκατήσει, ριχτηκε μέσ’ στην άγριεμένη θάλασσα, θέλοντας να συντροφίσει και σ’ αυτόν ακόμα τόν θάνατο τη μικρή του Κοζάκα, όπως τη συντρόφεισε και τό ζωή.

Πάλι για μιά στιγμή, έπαψε ή μαγιά της φύσεως και τό ίδιο πλατάγιμα άκούστηκε στα μαύρα νερά.

‘Ο βασιλιάς Χάνα είχε χαθεί για πάντα στο τρικιμισμένο πέλαγος.

Για πολλή ώρα έμεινε ξεπαλωμένος στον γορμένο ό Ταλαίχ, καταρρωμένος τόν φουρτουνιασμένο πόντο πού του πήρε τις δυό πιο άγαπημένες του υπάρξεις. ‘Υστερα γύρισε άργά και λυπημένα στο παλάτι και την άλλη μέρα ανέβηκε στο θρόνο του πατέρα του.